

Argumentari sobre el Referèndum

Introducció

Des del punt de vista de l'ANC, aquesta via pot ser la més adequada per culminar el procés amb èxit, atès que el full de ruta que va sortir de les eleccions del 27 de setembre ha quedat manifestament erosionat en la seva credibilitat per causa dels desacords entre les forces polítiques i el subsegüent trencament del pacte de governabilitat. Davant d'aquesta situació, creiem que per a reconduir la situació cal posar sobre la taula la realització d'un **Referèndum d'Independència**, la via més democràtica, legítima i efectiva per arribar a la proclamació de la República Catalana. Aquest s'ha mostrat sempre com un punt d'unió de les forces sobiranistes i també és un missatge d'una força incontrovertible davant de la comunitat internacional. Mostra el compromís de la societat civil i les institucions catalanes amb la democràcia i la seva voluntat de tancar aquest procés de la manera més transparent, legítima i directa possible, no deixant lloc a cap dubte sobre la voluntat de ser i de governar-se a si mateixos dels ciutadans de Catalunya. D'altra banda, aquesta via és la manera apropiada per ampliar la base social del procés fins a fer-lo culminar amb èxit i recuperar l'entesa necessària amb aquells que, sense tenir com a objectiu polític la independència, no posen en dubte la condició sobirana de la nació catalana i el dret dels catalans i catalanes a prendre decisions, les que siguin, per si mateixos.

Proposta

Es proposa la convocatòria d'una consulta als socis de l'ANC per comprometre l'organització, de manera clara i no condicionada, amb fer possible la celebració d'un Referèndum d'Independència, donant tota l'assistència possible a les institucions del país, al seu Parlament i al seu Govern, per fer possible que els catalans puguin prendre la decisió que considerin oportuna sobre el seu futur polític, com a poble sobirà que són.

L'ANC exigirà al Govern i al Parlament la celebració d'un Referèndum d'Independència, amb resposta binària i una pregunta clara, si els socis donen suport a aquesta opció. En aquest Referèndum el poble de Catalunya decidirà, sobiranament, el seu futur polític. D'acord amb aquest plantejament, el resultat del referèndum ha d'implicar la proclamació immediata i unilateral d'independència en cas de victòria del **Sí**.

L'ANC es compromet a impulsar el treball unitari i eficient de les institucions, els partits polítics i la societat civil en l'organització tècnica del Referèndum.

Preguntes freqüents

1. El RI és un altre 9N? Quina diferència hi ha?

No. El 9N va ser una consulta ciutadana que va esdevenir procés participatiu en el marc d'una llei de consultes que respectava la legalitat espanyola. Això no és un 9N. El 9N demanàvem l'opinió sobre un tema: la independència. Ara estem demanant un **Referèndum d'Independència**. Per tant **vinculant**. Demanem que la gent prengui una decisió. Ara es tracta de DECIDIR en majúscules.

Al 9N érem a l'etapa de consultar. Ara som a la de decidir. Hem passat de pantalla. Estem demanant un acte clar de ruptura amb l'Estat espanyol.

Segons el decret de convocatòria l'objectiu del primer 9N era "*conèixer l'opinió de les persones cridades a participar sobre*

el futur polític de Catalunya, segons els termes de la pregunta recollida a l'article 3, amb la finalitat que la Generalitat pugui exercir amb ple coneixement de causa la iniciativa legal, política i institucional que li correspon." Res a veure amb el Referèndum d'Independència.

No estem proposant una consulta o procés participatiu. Ara estem exigint convocar un **Referèndum** que suposarà el marc jurídic per a una decisió sobirana.

Demanarem que es prengui una decisió. Una decisió vinculant, que s'haurà d'executar immediatament. Si surt el **SÍ**, hi haurà d'haver una proclamació d'independència **immediata**.

2. Si el RI no és pactat forçarem al Govern i a les institucions a desobeir la legalitat espanyola?

Sembla evident que la Generalitat i el Parlament han d'obeir el poble de Catalunya passi el que passi. Es tracta de posar unes regles del joc, una campanya neta i seriosa amb arguments del SÍ i del NO. No pot haver-hi voluntaris a les meses com el 9N, per tant, se'ls ha de donar seguretat amb el control de les forces d'ordre públic a les ordres de la Generalitat. Hi ha d'haver observadors internacionals, una estructura administrativa electoral neutral, etc.

La proposta del RI és factible malgrat el govern espanyol no l'accepti si hi ha voluntat per part de les institucions de tirar-lo endavant. I aquesta voluntat és la que hem d'exigir els ciutadans. Cal fer notar que som sòlids pel següent pas i que el govern ho tiri endavant i que tenim els mitjans per fer-ho.

És clar que serà una ruptura: **DECIDIM SER SOBIRANS**. El Referèndum és fer efectiu el dret a decidir.

3. Veieu dificultats per a fer aquest Referèndum? Penseu que és més fàcil fer el Referèndum que aprovar una Constitució tal com preveu el Full de Ruta actual?

Les dificultats són gairebé iguals i potser superiors en el cas

d'un referèndum constitucional. Nosaltres **EXIGIM** a les nostres institucions que convoquin el Referèndum d'Independència amb totes les garanties democràtiques i que, en cas de guanyar el SÍ, declarin **immediatament** la independència de Catalunya. Qui ha d'organitzar-lo són les nostres institucions. L'ANC i la societat civil **EXIGEIX** que el RI es celebri, i si cal ajudarà, però no posem les regles. Això li toca al nostre govern i al nostre Parlament.

4. Podem confiar que sense acord dels partits es podrà fer?

No interpel·lem els partits, el nostre interlocutor ara són les **institucions**: Govern i Parlament. Ens tornem a posar davant el procés. Si hi ha demanda ciutadana els partits no s'hi oposaran.

5. I què passa amb el Full de Ruta que tenien els partits per seguir endavant? Ens carreguem el projecte de Junts pel Sí que va tenir tant de suport a les urnes i que des de l'ANC ens vau demanar que votéssim?

Redissenyem lleugerament el Full de Ruta i exigim **acabar el procés** amb el Referèndum. La roda del hámster podria ser el Full de ruta segons com evolucionés, no pas el Referèndum d'Independència, que n'és la sortida. El que posa en dubte la proposta de Referèndum és només la idea que aquest procés tingui com a horitzó immediat una nova convocatòria electoral.

Proposar un referèndum clar i inequívoc ara mateix és la millor arma per aglutinar els partidaris del Si. Nosaltres hem centrat la pilota amb el Referèndum.

6. Per què cal ara aquest Referèndum d'Independència?

Perquè amb el Referèndum, la decisió, la pren el poble directament i de manera innegable. No hi ha cap altra via més legítima, clara i efectiva cap a la independència. Fins ara, hem provat altres camins i s'han revelat impracticables per un motiu

o un altre. A més, ens permet recuperar la iniciativa, després del despropòsit dels pressupostos, i possibilita l'ampliació de la majoria social de ruptura a tots els partidaris del dret a decidir. El Referèndum ens permet **proclamar la independència si s'obté un suport majoritari**; el Parlament de Catalunya necessita mostrar a la comunitat internacional que la independència és la decisió majoritària del poble de Catalunya i no hi ha millor manera de comptar-nos definitivament que mitjançant un Referèndum amb una pregunta directa i binària sobre la Independència.

7. El Referèndum, és compatible amb el Full de ruta?

Plenament. Cal només retornar al programa electoral de Junts pel Sí, o al document del procés constituent del Consell de Transició Nacional, que el preveia, fent el Referèndum d'Independència després d'aprovar la Llei de transició jurídica.

8. Quina diferència hi ha amb la proposta del Full de ruta de fer un referèndum d'aprovació de la Constitució que al mateix temps validi la independència?

Cal evitar entrar en debats de fons, on hi ha discrepàncies legítimes entre les forces del 'Sí'. Per exemple: l'estatus del català (es pot dir que provisionalment les normatives lingüístiques són les vigents en l'actualitat), el sistema de defensa, el règim parlamentari i judicial definitius, etc. La Constitució definitiva s'ha de debatre quan ja siguem independents, per garantir que en el debat hi participaran també els qui hauran defensat prèviament el 'No' a la independència. No podem condicionar la decisió de la independència a l'opinió sobre temes constitucionals bàsics; on, lògicament, hi ha discrepàncies de fons segons les ideologies.

9. Com ha de ser un referèndum sobre la independència?

Amb una pregunta directa de 'Sí' o 'No'. Si es fa unilateralment, es farà en aplicació de la sobirania del Parlament com el pas previ a la proclamació de la

independència.

10. No cal que sigui pactat?

El volem pactat. Seria la millor opció. Però sabem que és molt improbable que sigui pactat amb l'Estat espanyol. Els referèndums pactats, com els de Quebec i Escòcia, són l'excepció. La majoria de referèndums d'independència que s'han fet aquestes darreres dècades s'han fet unilateralment, sense pactar-los amb l'estat central. És el cas de les repúbliques bàltiques, d'Eslovènia, de Croàcia, de Bòsnia...

11. Per què no li diem "unilateral"?

Nosaltres preferiríem fer un referèndum pactat amb l'Estat espanyol. El poble català, però, té el dret de fer un referèndum sobre la independència tant si està pactat com si no. Si Espanya s'hi avé, no serà unilateral. La unilateralitat no és l'objectiu, potser serà la condició necessària.

12. Qui l'hauria d'organitzar?

S'ha de convocar per mandat del Parlament i l'ha d'organitzar el Govern de la Generalitat.

13. Hi haurà observadors internacionals?

N'hi ha d'haver. És important que hi hagi observadors completament imparcials que vetllin i certifiquin que el Referèndum és legítim.

14. Quins passos previs ha de fer el Parlament?

El mandat del Parlament habilita una decisió sobirana del poble de Catalunya. Establir el marc jurídic per a la realització de la convocatòria, que organitza el Govern, a banda de determinar el dret transitori per a una proclamació d'independència eventual. El Parlament ha d'estar preparat per aprovar la legislació necessària per blindar la convocatòria i realització del Referèndum d'Independència establir el marc jurídic en cas de victòria del 'Sí'.

15. Hi ha legitimitat per a fer això amb un 48% de vots per partits independentistes el 27?

La majoria hi és i és clara. Un 48% dels que van votar ha donat suport a les forces que duïen la independència al programa, un 39% a les contràries (per tant, representa un 55% de SÍ i un 45% de NO), i el restant 11% a forces favorables al dret d'autodeterminació però no necessàriament a la independència. En qualsevol cas, consultar els ciutadans sobre un tema de gran rellevància política és sempre legítim i hauria de ser el més normal. El que no és legítim és furtar al poble el dret a decidir.

16. No hi hauria perill de convertir el Referèndum d'Independència en un altre 9N?

El 9N es va convocar com un procés participatiu no vinculant, que volia cenyir-se a la legalitat espanyola amb una llei catalana de consultes. De totes maneres va ser impugnat i suspès pel Tribunal Constitucional, i ara, els qui el van promoure són processats per haver desobeït el TC. Perquè no sigui un nou 9N, cal un marc legal diferent, que sigui vinculant, que es faci efectiu el resultat i que s'hagi detallat com es farà efectiu, de manera rigorosa i amb garanties.

17. Què passa si l'Estat espanyol vol evitar el Referèndum fent ús de la força?

L'Estat espanyol evitarà fer ús de la força perquè si ho fessin seria una imatge internacionalment demolidora. Aquell dia ja hauríem guanyat.

18. I podran els funcionaris participar en l'organització?

Correspon al Govern trobar els mecanismes adequats per a la realització material del Referèndum d'Independència. La responsabilitat dels funcionaris en aquest cas queda coberta per les decisions preses d'acord amb la voluntat de la majoria del Parlament.

19. I si el Govern espanyol vol dissoldre el Parlament o suspendre l'autonomia?

Provocaria una imatge internacionalment demolidora per a

l'Estat espanyol. Aquell dia ja hauríem guanyat. Per si de cas, s'activaria l'Assemblea de Càrrecs Electes.

20. Com s'estableix un topall de validesa? Quin resultat seria vàlid per a atribuir la victòria o derrota al sí o al no? Un 50%+1?

Un 50% + 1 és el referent en tots els referèndums.

21. I en participació? Si no s'arriba al 50% de participació del cens, es pot donar per vàlid?

Com més gent hi participi, millor, naturalment. Però no hi ha quòdrums de participació mínima. **El codi de bones pràctiques en referèndums de Venècia** els prohibeix explícitament, amb l'argument que els contraris a la qüestió sotmesa a pregunta poden utilitzar aquest mecanisme per fer guanyar la seva opció il·legítimament. Estem en un règim on el vot no és obligatori i l'abstenció és una pràctica important. El Referèndum sobre l'Estatut d'Autonomia del 2006 només va tenir una participació del 48%. Això no li va treure cap validesa legal.

22. Quin cens s'hauria de fer servir?

Correspon al Govern proporcionar la logística del Referèndum d'Independència. Hi ha diversos mecanismes que poden ser utilitzats, com per exemple l'Idescat.

Exemples d'alternatives per si fan falta: es pot utilitzar el cens electoral, tots els partits en tenen una còpia que fan servir per fer els mailings electorals; es pot fer servir el registre de població de l'Idescat, fet a partir del padró continu; es pot fer un cens propi com es va fer a Escòcia, on durant mesos la gent s'inscrivía per a poder votar al referèndum. Alternatives n'hi ha. Aquest no és el problema.

23. Arribem tard per a guanyar ara el Referèndum d'Independència?

Encara és més difícil guanyar unes eleccions 'constituents' amb les forces polítiques que encara no s'han posicionat sobre la

independència generant indeterminació en el resultat, o debatre una Constitució sense ser independents. No tenim la certesa de guanyar el Referèndum, però allargar la decisió sobre la independència desgasta la societat. Estem convençuts que el guanyarem perquè en aquest cas haurem exercit la sobirania i haurem pres la decisió.

24. Quan es podria organitzar el Referèndum?

Cal un temps de preparació i cal tenir llesta la Llei de transitorietat jurídica per fer el Referèndum informat i rigorós. Si ara es decidís aquesta opció, caldria que fos dins del termini de 18 mesos, compromís adquirit pels partits el 27S.

25. Quin serà el paper de l'Assemblea?

L'ANC ha de mobilitzar la gent per participar-hi, ajudar a fer la campanya informativa, demanar el vot pel 'Sí', i explicar-ho als mitjans nacionals i internacionals (molt importants a l'hora d'aconseguir el reconeixement).

26. La comunitat internacional reconeixerà els resultats si l'Estat espanyol diu que és il·legal?

La comunitat internacional pot reconèixer els resultats si el Parlament de Catalunya canvia el marc legal i dóna el mandat al Govern de convocar-lo i si les conseqüències de la votació són explicades clarament, perquè la gent se senti interpel·lada a participar-hi. Efectivitat + legitimitat.

27. I si els partits no es posen d'acord?

El Referèndum és el que pot facilitar l'acord entre els partits; en la resposta binària tots hi poden estar d'acord. Si els partits no es posen d'acord, l'ANC insistirà fins al final. Ara ens ho juguem tot.